

دایره المعارف علوم زیستی را بشناسیم.

Encyclopedia of life sciences¹

مجموعه بیست جلدی دایره المعارف علوم زیستی از نوع دایره المعارف های تخصصی در زمینه "زیست شناسی" است اما از آنجا که حوزه های دیگر علوم وابسته به زیست شناسی از جمله "پزشکی" و "روانشناسی" را در بر می گیرد، می توان آن را منبعی "میان رشته ای" نامید. حدود ۵۰۰۰ دانشمند برجسته و متخصص موضوعی از ۴۳ کشور جهان در تالیف و تدوین ۳۳۰۰ مدخل این دایره المعارف دست داشته اند.

گستره دایره المعارف:

مباحث این مجموعه جهانی بر اساس ساختار اصطلاحنامه ای آن، به ۱۴ موضوع بنیانی در حوزه "زیست شناسی" و علوم وابسته تقسیم می شود. این ترکیب اساس ۲۰ هزار ارجاع متقابل (- coross references) موجود در متن مقاله ها است که می توانند خواننده را به فهرست منسجم دایره المعارف راهنمایی نماید. مباحث بنیانی علوم زیستی شامل زیست شناسی، علوم گیاهی، تکامل، ژنتیک، زیست شناسی مولکولی، ایمنی شناسی، میکروبیولوژی، علوم اعصاب، پزشکی بالینی، بافت شناسی، روانشناسی

1- Encyclopedia of life Sciences ; London; new york: Nature Pub . Group,2002 (Ref QH302,E525)

و رده بندی حیوانات می باشد که هسته اصلی مقاله های این منبع را تشکیل می دهند و افزون بر آن تاریخ و فلسفه علوم زیستی و شرح حال دانشمندان و محققان این حوزه نیز مطرح می باشند.

ساختار و طرح کلی مجموعه:

الف. نوع مقاله ها:

بر اساس گروه مخاطبان مقاله ها در این مجموعه به سه دسته تقسیم شده اند:

۱. مقدماتی و پایه: شامل مقاله هایی برای خوانندگان غیر تحصیل کرده. (Introductory articles)

۲. مقاله های نوع دوم: برای خوانندگان پیشرفته، تحصیل کرده ها و محققان.

۳. مباحث و گفتار های ویژه که زمینه را برای بحث و تحقیقات بیشتر فراهم می کنند و افق تازه ای را بر روی محققان می گشایند. (Special Essays)

ب. نظم و ترتیب مقاله ها:

* نظم الفبایی مقاله ها به صورت "کلمه به کلمه" و عنوان فرعی با دو نقطه از مدخل اصلی جدا شده است.

* در هر مقاله نام نویسنده، تخصص، شغل وی و نیز تاریخ نگارش آن آمده است.

* نوع مقاله (پایه، نوع دوم، ویژه) در قالب یک طرح خاکستری رنگ و در سمت راست صفحه اول مدخل مشخص می شود و در ذیل آن تقسیم های فرعی و مباحث مورد بررسی ذکر می گردد.

* از ارجاع متقابل برای انسجام بیشتر دایره المعارف به صورت درون متنی در پایان بحث استفاده شده

است که با چاپ حروف به صورت پررنگ تر (Bold) مشخص می گردد.

* در پایان هر مقاله برای مطالعه بیشتر خواننده، فهرستی از منابع مرتبط زیر عنوان (futher reading) آورده شده است.

* فهرست منابع و ماخذ تنها در پایان مقاله های نوع دوم و ویژه آمده است و همچنین صورت اختصار آن به صورت درون متنی نیز ذکر شده است.

چگونه از جلد نمایه (Index) استفاده کنیم؟

ابزار عمده برای کمک بیشتر به غیر متخصص ها و نیز اهل فن جلد بیستم یا نمایه با دویست هزار مدخل است که توسط تیم نمایه سازی تخصصی انجام یافته است و خواننده می تواند مستقیماً به آن مراجعه و اطلاعات مورد نظر را بیابد. جلد نمایه شامل بخش های ذیل است:

۱. فهرست کامل عنوان مقاله ها (Full contents list)

در این فهرست عنوان مقاله های نوزده جلد ذیل شماره هر مجلد، با نظم الفبایی "کلمه به کلمه" آورده شده است.

۲. نمایه موضوعی مباحث بنیانی (Topical index)

در این بخش مباحث بنیانی علوم زیستی بر اساس ساختار اصطلاحنامه ای به چهارده موضوع کلی تقسیم و ذیل هر یک مدخل های عمده

مرکز اطلاع رسانی و کتابخانه مرکزی

مراجع لاتین (علوم پایه؛ ۱)

محمود صدیقی

تابستان ۸۵